

Практичний семінар на тему: “Зовнішній аудит” Національний банк України/GIZ

Вернер Елерс, консультант GIZ

Найм на роботу, підготовка, оцінка

Досвід оцінки ефективності аудиту, внутрішньої та зовнішньої оцінки

- 3.** Що включає в себе програма забезпечення якості та вдосконалення?
- В.** Необхідними складовими програми є періодичні внутрішні та зовнішні оцінки якості, постійний внутрішній моніторинг і гарантії забезпечення відповідності діяльності з внутрішнього аудиту *Стандартам*, визначенню внутрішнього аудиту та Кодексу етики.
(Стандарти 1300 та 1310)

3. Що таке “оцінка якості”?

- В.** Оцінка якості, або ОЯ, оцінює відповідність *Стандартам* визначення внутрішнього аудиту, Кодексу етики, правил внутрішнього аудиту та аудиторського комітету, врядування, оцінки ризиків та контролю організації, а також застосування успішних практик.

Програма забезпечення якості та вдосконалення

- Критерії якості?
- Еталонні порівняння... з чим?
- Внутрішні оцінки якості
- Зовнішні оцінки якості
  - зовнішніми аудиторами?
  - зовнішніми консультантами?
  - дружніми перевірками?

Програма забезпечення якості та вдосконалення

Найбільш часто використовувані методи оцінки ефективності заходів внутрішнього аудиту включають в себе:

- 1) оцінка (у відсотках) виконання плану аудиту;
- 2) згода з рекомендаціями та їх виконання;
- 3) опитування/реагування ради/аудиторського комітету/керівництва;
- 4) опитування клієнтів/суб'єктів аудиту з департаментів, аудит яких проводився;
- 5) забезпечення належного управління ризиками; та 6) довіра зовнішніх аудиторів до заходів внутрішнього аудиту.

Спосіб, у який здійснювалася внутрішня оцінка, має перевірятися за (необов'язковими) рекомендаціями, наданими у “Підручнику з оцінки якості” Інституту внутрішніх аудиторів (IIA)

Оцінка внутрішнього аудиту має проводитися групою досвідчених внутрішніх аудиторів

У Бундесбанку група оцінки має надавати великого значення вимогам до документації та звітності аудитів ЄСЦБ

Цільові показники ефективності ВА

- Задоволення керівництва (має бути розпочате щорічне дослідження рівня задоволення)
- Час між завершенням роботи на об'єкті перевірки та поширенням Звіту про результати ВА (цільовий показник: < 3 днів)
- Чистий час аудиту/наявний час (підвищити чистий час аудиту до > 75%)
- Відсоток впроваджених аудиторських рекомендацій (визначається двічі на рік)
- Виконання річного плану аудиторських перевірок
- Кількість аудиторських перевірок на одного аудитора в рік

тощо

1312 – Зовнішні оцінки

Тлумачення: ~~team consists of individuals who are competent in the professional practice of internal auditing and the external assessment process. The evaluation of the competency of the reviewer and review team is a judgment that considers the professional internal audit experience and professional credentials of the individuals selected to perform the review. The evaluation of qualifications also considers the size and complexity of the organizations that the reviewers have been associated with in relation to the organization for which the internal audit activity is being assessed, as well as the need for particular sector, industry, or technical knowledge.~~

Кваліфікована група оцінювачів чи з оцінки демонструє компетентність у двох сферах: професійні практики внутрішнього аудиту та процесу зовнішньої оцінки. Компетенція може бути продемонстрована як поєднання досвіду та теоретичного навчання. Досвід, набутий в організаціях аналогічного розміру, складності, галузі, знання технічних моментів є більш цінними, ніж менш відповідний досвід. У випадку групи з оцінки не всі її члени повинні мати усі компетенції кожен – оцінюється кваліфікація групи, як цілого. Для оцінки того, чи має група оцінювачів чи з оцінки достатні компетенції, аби вважатися кваліфікованою, Керівник служби аудиту використовує свої професійні судження.

Наявність незалежної групи оцінювачів чи з оцінки не означає, що вона має реальний чи можливий конфлікт інтересів і не є частиною чи не знаходиться під контролем організації, яка проводить заходи з внутрішнього аудиту.

Правила заходів ВА щорічно не оновлюються. Правила заходів ВА потребують перегляду для урахування нового визначення внутрішнього аудиту, сформульованого ІІА, уточнення меж відповідальності КАС та отримання згоди аудиторського комітету.

У частини клієнтів, судячи з опитувань їхньої думки та інтерв'ю з керівниками, є відчуття, що працівники служби ВА не мають бажаного рівня ділових знань.

Для загального визначення якості професії аудитора служба ВА використовує *Стандарти*, але вона не створила формалізовану програму забезпечення якості та вдосконалення, до якої закликає *Стандарт 1300*.

Служба ВА не має офіційної служби документованої оцінки ризиків для цілей планування аудитів.

Незважаючи на визначення аудиторського простору, річний план аудиторських перевірок не включає до цього простору усі об'єкти аудиту.

Коментарі з інтерв'ю з керівництвом вказують, що аудиторські звіти не вважаються вчасно поданими.

Необхідно покращити моніторинг. Процедури пост-контролю є недостатніми.

Нові вимоги до компетенцій та кваліфікацій

За більш високих вимог внутрішні аудитори мусять тримати темп змін, зберігаючи компетенції у різних сферах

Як послуги гарантування (напр., щодо оцінки ризиків), так і консультаційні послуги (напр., в ІТ, проектному управлінні, аудитах врядування) потребують більшої спеціалізації

Професіоналізм і належна професійна підтримка

- Внутрішні – зовнішні працівники?
- Майданчик для оперативної підготовки персоналу до кар'єрних висот?
- Генералістичний підхід?
- Майбутнє працівників ВА? Подальша спеціалізація чи більш бізнес-орієнтація?
- Професійні компетенції мають оцінювати зовнішні аудитори
- Стимулювання до отримання сертифікатів CIA та CISA

Професіоналізм і належна професійна підтримка

Найнеобхідніші навички для сьогоднішніх внутрішніх аудиторів,
Професіоналізм і належна професійна підтримка

Які сертифікати будуть у нагоді?

CIA, QIAL, CGAP, CFSA, CCSA, CRMA,
CISA, CISM, CGIT, CRISC etc.